

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาของล้านนเน้นทางการศึกษาชั้นสูงสากลในยุคใหม่นี้ สถาบันการศึกษาชั้นสูงของล้านนอกจากสร้างความเข้มแข็งให้ตัวเอง แก้ไขปัญหาสังคมแล้ว ยังต้องเข้าร่วมในเวทีการศึกษาชั้นสูงนานาชาติอย่างท้าทาย ทั้งการค้นคว้าวิจัย การศึกษาเรียนของอาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรของสถาบันในประเทศต่างๆ ที่ต้องมาภูมิใจตนให้เป็นทั้ง “ผู้ให้” “ผู้รับ” และ “หุ้นส่วน” เป็นที่สังเกตเห็นว่าในศตวรรษที่ผ่านนี้ในภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ได้มีความพยายามก้าวไปสู่ความเป็นสากล (Internationalization) ด้วยการเรียนการสอนและวิจัย ให้มีความเป็นสากลมากขึ้นนั้น แต่ละประเทศก็มีเป้าหมายของตนเองว่าต้องการอะไรจากความเป็นสากล ดังนั้น สิ่งสำคัญต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าเราต้องการอะไรจากความเป็นสากลเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขต้องใช้กระบวนการทางการศึกษาช่วยในการพัฒนาคนให้สมบูรณ์ทุกด้าน ทั้งร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา การศึกษาทำให้คนเป็นคนดี มีความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม คนน้ำใจ เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาทุกด้าน การพัฒนาคนจะส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยีในโอกาสต่อไป

ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้เห็นความสำคัญของการศึกษาต่อการพัฒนาประเทศว่า การพัฒนาทุกภาคส่วนล้วนแต่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งสิ้น การศึกษาของลาวในปัจจุบันอยู่ในยุคของการปรับตัวให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก และความต้องการของสังคมลาว การศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เป็นการศึกษาระดับสูงสุดของประเทศถ้าหากการศึกษาระดับอุดมศึกษามีคุณภาพ เราจะได้ผู้ที่จบการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างแน่นอน ดังนั้น ควรคำนึงถึงการสร้างคุณภาพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ขณะศึกษาศาสตร์เป็นคณะหนึ่ง ที่สำคัญในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสำหรับทุกสาขาวิชาเช่น จึงจำเป็นจะต้องสร้างระบบประกันคุณภาพตามการกิจกรรมของการอุดมศึกษา เพื่อรักษาความเชื่อมั่น และความครั้งชาของสังคมให้คงอยู่ตลอดไป อย่างมีคุณภาพ

แผนยุทธศาสตร์การศึกษา 20 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 - 2580 ของกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวไว้ว่าศตวรรษที่ 21 เป็นยุคโลกาภิวัตน์ วิทยาศาสตร์มีความสำคัญต่อสังคมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ก่อให้เกิดสังคมที่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็วด้วยเทคโนโลยี

ที่ทันสมัย ประเทคโนโลยีเป็นประเทคโนโลยีที่อยู่ในสังคมโลกยุ่ง ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง ดังกล่าว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม จึงจำเป็นที่จะต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาและเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทาย จากกระแสโลก ดังนั้น สังคมลาวจึงมุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยถือเอาการศึกษาเป็นปัจจัยหลัก ในการพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถ โดยปัจจัยสำคัญที่จะเผชิญการเปลี่ยนแปลงและความท้าทาย ดังกล่าว ได้แก่ คุณภาพของคน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547, หน้า 4)

ปัจจุบันคณะศึกษาศาสตร์ มี 5 ภาควิชา คือ 1) ภาควิชาริหารการศึกษา 2) ภาควิชาสร้างครุวิทยาศาสตร์สังคม 3) ภาควิชาสร้างครุวิทยาศาสตร์ทึมชาติ 4) ภาควิชาสร้างครุจิตวิทยา 5) ภาควิชาสร้างครุภาษา และมี 5 แผนก คือ 1) แผนกวิชาการ 2) แผนกสังคม 3) แผนกคุ้มครองนักศึกษา 4) แผนกหลังมหา 5) แผนกผลศึกษา และเปิดทำการสอน 11 หลักสูตร คือ 1) หลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาคณิตศาสตร์ 2) หลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาฟิสิกส์ศาสตร์ 3) หลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาเคมีศาสตร์ 4) หลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาชีวศาสตร์ 5) หลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาลาวและวรรณคดี 6) หลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาอังกฤษ 7) หลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส 8) หลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาภูมิศาสตร์ 9) หลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาประวัติศาสตร์ 10) หลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาทิ�ฆາฬาศาสตร์การเมือง และ 11) หลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาบริหารการศึกษา ระดับเวลาศึกษา 5 - 6 ปีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์เป็นคณะที่มีความสำคัญ ในการฝึกฝน หล่อหลอมคนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา ประเทศชาติให้มีความเจริญงอกงามในอนาคต ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาคณะศึกษาศาสตร์ ยังขาดเกณฑ์แมตรฐานการประกันคุณภาพทำให้เกิดปัญหาหลายประการ ดังนี้เพื่อแก้ไขปัญหา ดังกล่าว นั้นจึงต้องร่างผลิตครุวิชาชีพ ซึ่งอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพได้

กองประชุมใหญ่ครั้งที่ 8 ของพระรัตนมุนี ได้คาดหวังไว้ว่า ภายในปี ค.ศ. 2020 ต้องทำให้ ประเทศชาติได้หลุดพ้นจากความจนพื้นฐานเพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นประเทศอุดมสมบูรณ์ที่ทันสมัย กองประชุมผู้บริหารทั่วประเทศประจำปี ค.ศ. 2007 จัดขึ้นเมื่อเดือนกรกฎาคมที่โพนสวัน อำเภอแป๊ะ จังหวัดเชียงใหม่ ได้สรุปว่า การศึกษาแห่งชาติตามการปฏิบัติ 3 แผนงาน 1) การขยายโอกาสเข้าเรียน 2) ปรับปรุงคุณภาพและความสอดคล้อง 3) ปรับการบริการ คุ้มครองการศึกษาในความเป็นจริงเห็นว่า การศึกษาทุกชั้น級สามารถ ทั้งภาครัฐและเอกชน มีการขยายตัวเร็วทางด้านปริมาณ ส่วนด้านคุณภาพ ก็ได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา (กองสี แสงมณี, 2551 อ้างถึงใน เหนียว ศีลาวงศ์, 2551)

กฎหมายการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุงใหม่ มาตรา 4 เกี่ยวกับนโยบายการศึกษาได้ระบุว่า รัฐและสังคมมุ่งหวังพัฒนาการศึกษาแห่งชาติให้มีคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับภาคพื้น และการงานของกระทรวงศึกษาธิการที่เสนอต่อศูนย์กลางและรัฐบาล ฉบับลงวันที่ 23 เมษายน

ปี ค.ศ. 2007 นั้น ศูนย์กลางพัฒนาฯ ได้ขึ้นชี้ว่า ใช้การศึกษาเป็นจุดรวมของการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ เร่งดำเนินการปฏิรูประบบการศึกษาแห่งชาติให้มีคุณภาพ และมาตรฐานให้สูงขึ้น เพื่อตอบสนองกับความต้องการของการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม เพื่อเชื่อมโยงเข้ากับภาคพื้นและสากล ที่ลະก້າວ

การประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติລາວ มีนโยบาย ว่า ด้วยการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพ ที่ผ่านมาพบว่า ยังไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ยังมีปัญหาหลายด้าน เช่น ด้านหลักสูตรยังไม่สนองความต้องการของผู้เรียน ด้านสภาพแวดล้อม และอาคารสถานที่ยังไม่เพียงพอและไม่เหมาะสมต่อการเรียนการสอน ด้านเหล่าทรัพยากรการเรียนรู้และ เทคโนโลยีที่ทันสมัยยังมีน้อย ไม่เพียงพอ กับความต้องการของผู้เรียนและผู้สอน ฉุลิการศึกษาครู อาจารย์ยังต่ำ และยังขาดการพัฒนาด้านเรื่องอย่างต่อเนื่อง อาจารย์ขาดความรู้ทางวิชาการ การสอน สร้างความมั่นใจในความสามารถของนักเรียน ให้แก่ นักเรียน ได้นำไปใช้ในการพัฒนา คุณภาพชีวิต และอาชีพการงานเพื่อออกไปเป็นครูสอน หรือประกอบอาชีพส่วนตัว ปัญหาเหล่านี้ ยังได้ชี้ให้เห็นสภาพปัญหาการผลิตครูของคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่สุด คือ คุณภาพ ของนักศึกษาด้านหลักประกันคุณภาพ ขาดมาตรฐานจากการห้องเรียน หน่วยงาน ไม่มีการรับรอง มาตรฐานในภาควิชา ในหน่วยงานทางหลักสูตรยังมีปัญหาด้านคุณภาพ

บรรดาคุณมุ่งหมายนั้นต้องมีตัวชี้วัดที่มีความชัดเจนเพื่อให้สถาบันการศึกษาและหน่วยงาน ต้นสังกัด ได้มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง ไปในทางที่ดีขึ้น และตอบสนองกับแผนปฏิรูป ระบบการศึกษาแห่งชาติ ทำให้ประชาชนมีความมั่นใจในระบบการศึกษาแห่งชาติ การประกันคุณภาพ การศึกษาเป็นระบบที่มีการดำเนินการ โดยบุคลากร ในสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดควบคู่กับ การดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้การศึกษามีคุณภาพดีขึ้น

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว จึงเห็นว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติລາວ ควรให้มีระบบการพัฒนาการประกัน คุณภาพการศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูวิชาชีพ ซึ่งการเร่งผลิตอาจมีผลต่อคุณภาพได้ คณะศึกษาศาสตร์ จึงควรระหนักถึงความสำคัญในเรื่องคุณภาพการผลิตครู ควรระมัดระวัง ในการประกันคุณภาพ และแสวงหากลไกหรือกระบวนการในการดำเนินการเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพ ให้ได้มาตรฐานสูงขึ้น และสามารถเป็นหลักประกันคุณภาพบันฑิต ได้ตลอดไป (มหาวิทยาลัย แห่งชาติລາວ, 2549, หน้า 18 อ้างถึงใน หนีຍວ ສີລາວງສັດ, 2551)

ดังนั้น เพื่อเป็นหลักประกันว่า ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของ มหาวิทยาลัยแห่งชาติລາວ ที่ เป็นตัวชี้วัดแนวทางในการพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัย

แห่งชาติสามารถตอบสนองในความต้องการพัฒนาศักยภาพของคนให้สอดคล้องกับลักษณะของสังคมในปัจจุบัน จึงสมควรให้มีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขึ้น โดยเชื่อว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาจะเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ที่ดำเนินการในปัจจุบัน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว จำแนกตามผู้บริหารและบุคลากร
3. เพื่อนำเสนอระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว

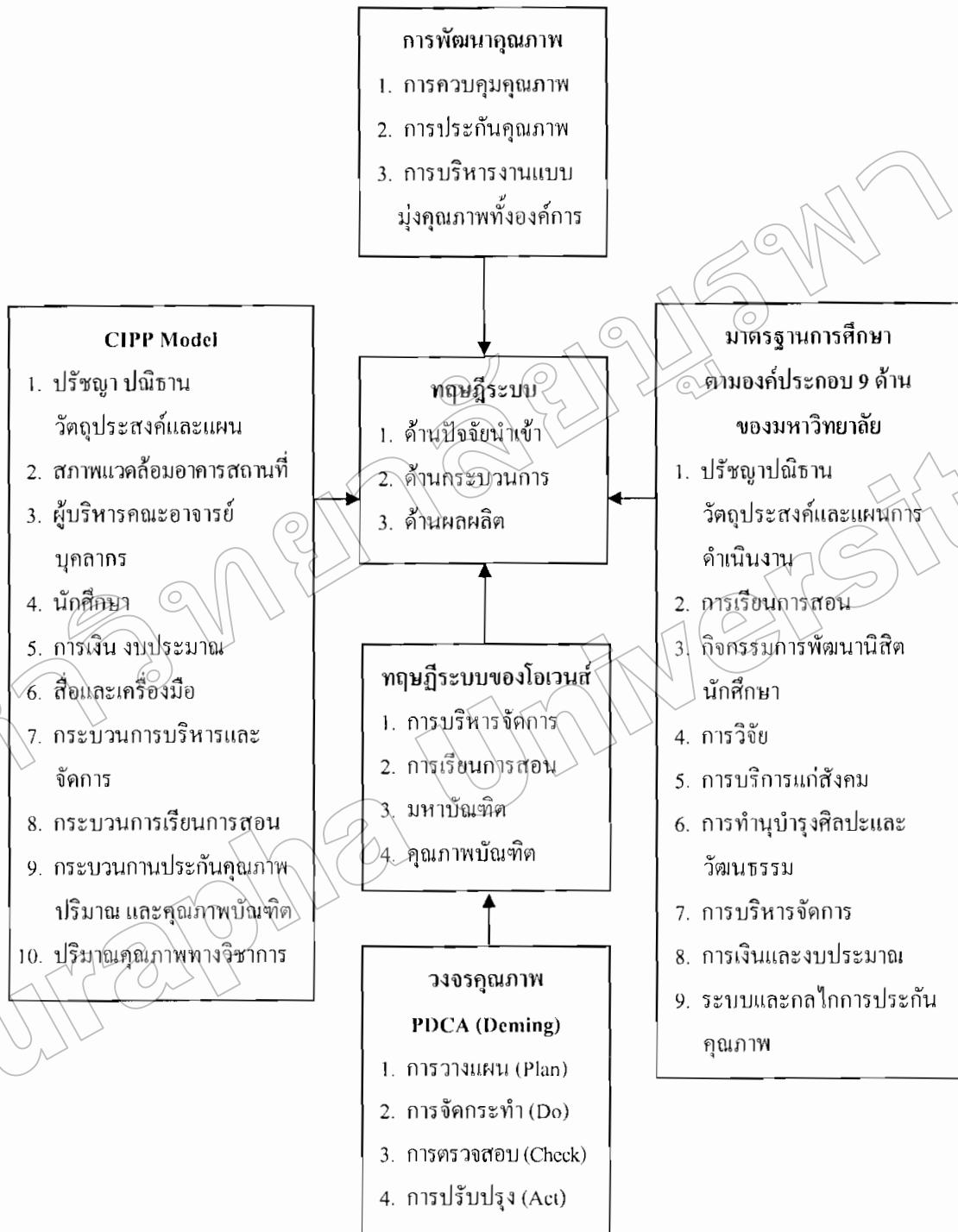
กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษารั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดตามมาตรฐานการศึกษาตามองค์ประกอบ 9 ด้าน ของมหาวิทยาลัยไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 18) ได้แก่ 1) ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงาน 2) การเรียนการสอน 3) กิจกรรม การพัฒนานิสิตนักศึกษา 4) การวิจัย 5) การบริการแก่สังคม 6) การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม 7) การบริหารจัดการ 8) การเงินและงบประมาณ 9) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ แนวคิด เรื่อง วงจรคุณภาพ PDCA (Deming) ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การจัดกระทำ (Do) การตรวจสอบ (Check) การปรับปรุง (Act) การพัฒนาคุณภาพของ เชลลิส (Sallis, 1996, p. 20 อ้างถึงใน เห็นyaw ศึกษาวงศ์, 2551) คือ 1) การควบคุมคุณภาพ 2) การประกันคุณภาพ

3) การบริหารงานแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์การ และทฤษฎีระบบของ โอยเวนส์ (Owens, 1987, p. 57
อ้างถึงใน อุทุมพร งามรمان, 2541 ข) คือ 1) ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ทรัพยากรคน เงิน สภาพแวดล้อม
2) กระบวนการ ได้แก่ การบริหารจัดการ การเรียนการสอน การวิจัย 3) ปัจจัยผลผลิต ได้แก่ ปริมาณ
บัณฑิต คุณภาพบัณฑิต CIPP Model (Stufflebeam, n.d., p. 15 อ้างถึงใน อุทุมพร งามรمان, 2541 ข)
ประกอบด้วย ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผน สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ ผู้บริหาร
คณะอาจารย์ บุคลากร นักศึกษา การเงิน งบประมาณ ต่อ และเครื่องมือ กระบวนการบริหารและ
จัดการ กระบวนการเรียนการสอน กระบวนการประกันคุณภาพ ปริมาณและคุณภาพบัณฑิต ปริมาณ
และคุณภาพการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบแนวคิดทฤษฎีในการศึกษาระบบประกันคุณภาพ
การศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติสุราษฎร์ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยแห่งชาติข้าว

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ถึงข้อดีและข้อบกพร่องที่สะท้อนให้เห็นสภาพของระบบประกันคุณภาพในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว

2. ผลการดำเนินงานครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ในการพัฒนาคุณภาพ ระบบประกันคุณภาพให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

1. ในการวิจัยครั้งนี้จะมุ่งเน้นการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ใน 3 ด้านคือ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output) และพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ให้เหมาะสม

2. ในระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ใช้เวลาปีการศึกษาระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2551 ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2552

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ

3.1 สัมภาษณ์ผู้บริหาร จำนวน จำนวน 6 คน

3.2 สัมภาษณ์ผู้ครุภัณฑ์ จำนวน จำนวน 4 คน

3.3 บุคลากรคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 140 คน

4. ตัวแปรต้น ได้แก่

4.1 ผู้บริหาร

4.2 บุคลากร

5. ตัวแปรตาม ได้แก่

5.1 ด้านปัจจัยนำเข้า

5.2 ด้านกระบวนการ

5.3 ด้านผลผลิต

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ หมายถึง การพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา

1. เพื่อเสนอมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว

2. ระบบ (System) หมายถึง กลุ่มขององค์ประกอบที่รวมกันทำหน้าที่เกี่ยวข้องต่อเนื่องกัน และทำหน้าที่ทางการศึกษาเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่หน่วยงานได้ดำเนินการที่ทำให้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการต้นสังกัด สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของชาติ

2.1 ปัจจัยนำเข้า (Input) หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่เพิ่มเข้าไปในระบบ เพื่อให้ระบบเกิดการทำงานขึ้น โดยมีองค์ประกอบอยู่ ๆ คือ บุคลากร วัสดุ ปัจจัยพัฒนา ข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็น ต่อการดำเนินการในระบบ ประกอบด้วย

2.1.1 ผู้บริหาร หมายถึง อธิการบดี คณบดี รองอธิการบดี รองคณบดีผู้อำนวยการ หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า ซึ่งมีบทบาทและอำนาจที่สามารถชักจูง โน้มน้าว และผลักดันให้บุคคลอื่น ในหน่วยงานหรือสถาบัน ดำเนินการประสานเข้าร่วม ให้ความร่วมมือของกิจกรรมของประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน เพื่อทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันบรรลุเป้าหมาย

2.1.2 อาจารย์ หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่สอนในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว

2.1.3 นักศึกษา หมายถึง ผู้เรียนที่กำลังศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว

2.1.4 หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว

3. กระบวนการ (Process) หมายถึง การบริหารงานในโรงเรียน เกี่ยวกับการบริหารงานอย่างเป็นระบบของโรงเรียน ครุ่นได้รับการส่งเสริมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา เพื่อให้ได้ผลผลิตตามที่ต้องการ ประกอบด้วย

3.1 กระบวนการเรียนการสอน หมายถึง สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร

3.2 กระบวนการพัฒนาและการบริการมุ่ยย์ หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงาน ให้มีความสามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในที่นี้รวมถึง การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกของการพัฒนาบุคลากร ทั้งนี้ เป็นพระองค์การจำเป็นต้องได้กันมีคุณสมบัติ เหมาะสมกับความจำเป็นของงานเป็นลำดับแรก นอกจากนี้ยังให้ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาตนเอง ได้ทันกับ การเปลี่ยนแปลงด้วย การอบรมและพัฒนาความรู้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ รวมถึงการประเมินผล การการปฏิบัติงาน (Performance Appraisal) ที่จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบเหมาะสม เพื่อใช้เป็น แรงกระตุ้นและจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานตื่นตัว สนใจเรียนรู้และสร้างความก้าวหน้า ในการทำงาน

3.3 กระบวนการประกันคุณภาพ หมายถึง กระบวนการหรือกลไกใด ๆ ที่เมื่อได้ดำเนินการไปแล้วจะทำให้เกิดการดำเนินการต่อเนื่อง อันเป็นการปกป้องผลประโภชน์ของผู้เรียน ผู้ประกอบ ตลอดจนสังคม โดยส่วนรวม ทั้งนี้รวมถึงกระบวนการ หรือกลไกใด ๆ ที่ริเริ่มขึ้นภายในสถานบันดูคุณศึกษาเองหรือหน่วยงานภายนอกก็ได้

3.4 ผลผลิต (Output) หมายถึง กระบวนการจัดทำกับปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ ซึ่งอาจ เป็นวัสดุสิ่งของต่าง ๆ การให้บริการข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ โดยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ตามเนื้อหาสาระของหลักสูตร ความเป็นผู้มีคุณธรรม และผลผลิตสามารถนำมาเป็นปัจจัยนำเข้า ของระบบอิกรอบหนึ่งซึ่งมีการเชื่อมโยงติดต่อสัมพันธ์กัน

4. มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งและเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริมและกำกับคุณลักษณะและการตรวจสอบการประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา

5. ค่านิยม หมายถึง ตัวบ่งชี้ซึ่งเห็นได้ชัดตามหลักฐานที่ปรากฏและพื้นฐานทางกฎหมาย หลักการ ซึ่งทำให้เชื่อว่ามีคุณลักษณะและระดับของความมีคุณภาพ

6. คุณภาพการศึกษา หมายถึง ความสำเร็จของสถานบันดูการศึกษาในการจัดทำสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษาที่อำนวยความสะดวกให้นักเรียนนักศึกษาสามารถบรรลุเป้าหมายด้านการเรียน ของตน ได้อย่างมีประสิทธิผล โดยอยู่ภายใต้การยอมรับมาตรฐานที่ยอมรับได้

7. ระบบและกลไก หมายถึง ขั้นตอนดำเนินงานต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ และเชื่อมโยง กันอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยบุคลากร ทรัพยากร กฎหมายที่ มาตรฐาน แนวปฏิบัติ และปัจจัยต่าง ๆ เป็นกลไกให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย

8. องค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง ปัจจัยสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุนให้คณาจารย์ นักเรียน นักศึกษา สามารถบรรลุเป้าหมาย ได้อย่างมีคุณภาพ

9. ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากผลผลิต เพื่อที่จะนำไปปรับปรุง องค์ประกอบของปัจจัยนำเข้าและกระบวนการเพื่อให้เกิดการพัฒนาและรับปัจจุบันผลผลิต ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

10. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์เกี่ยวกับ การประกันคุณภาพการศึกษา หรือเป็นผู้บริหารสถานศึกษา

11. บุคลากรคณะศึกษาศาสตร์ หมายถึง คณบดี รองคณบดี หัวหน้าภาควิชา และอาจารย์ ที่ทำหน้าที่สอน ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว

12. การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน หมายถึง การดำเนินงานต่าง ๆ ในกระบวนการ

จัดการศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนที่จบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นที่ยอมรับของสังคม

13. การประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง การประเมินผลและการตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา บุคคล หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง